

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială. :: ::

Unitatea

REDACTOR RĂSPUNZĂTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Numărul 4 Lei

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Preoții

— Pe marginea unei conferențe a dlui G. Bogdan-Duică —

de DR. NICOLAE LUPU

Nu știu, dacă mai este în zilele noastre, cel puțin la noi în România, o altă clasă de intelectuali atât de aspru judecată ca preoții. Unui medic, unui avocat ș. a. i-se trec cu vederea atâtea scăderi; unui preot însă nu. Dacă vre-unul dintre aceia se îmbată, lumea zice: am văzut pe cutare beat; dacă același lucru s'ar întâmpla cu un preot, îndată se zice: preoții sunt bețivi.

Pentru ce oare această generalizare a cazurilor particulare? Pentru ce se învinovățește întregă tagma pentru defectele unui sau altui individ uitat de sine? Pentru că preotul este menit să fie exemplul și călăuză altor oameni, el este omul lui Dumnezeu, și pentru aceea lui nu i-se trece cu vederea nici cea mai mică greșală. „Sacerdos, homo Dei”. Motivul apoi, pentru care se generalizează defectele unui sau altui individ nu poate fi decât acela pe care-l aflăm în istoria veche a Grecilor.

Când se vota exilarea lui Aristide, supra-numit „cel drept”, el încă era de față. Un necunoscut, care se vede că nu știa scrie, s'apropie de el și-l roagă să-i scrie pe o tablă: „Exiliu lui Aristide”. Nobilul bărbat privește calm spre necunoscut și-l întreabă: — Dar ce rău ți-a făcut omul acesta de-i dorești exilarea? — Nici nu-l cunosc, răspunse omul; dar preami-s'a urit auzind mereu zicându-i-se „cel drept”.

În zilele noastre, ca și în toate vremurile, încă sunt de aceia cari caută cu tot dinadinsul să ponegrească pe preoți și astfel să le micșoreze autoritatea, pentru că prea li-s'a urit auzind mereu zicându-se, că preoții sunt oamenii lui Dumnezeu, propagatori ai culturii, străjeri neadormiți ai bunelor moravuri ș. a. Noi însă, cari știm, că precum oamenii cei răi, plini de ură și de invidie au persecutat pe Invățătorul nostru Isus Hristos, tot așa ne vor persecuta și pe noi, nici nu ne pierdem răbdarea, nici nu descurajăm.

La 3 Martie c. dl profesor universitar G. Bogdan-Duică, a ținut la Cluj o conferință despre „Biologia în trecutul Românilor ardeleni”. În această conferință, — pe care n'am fost în situația de-a o putea asculta, dar pe care ziarul „Națiunea” din Cluj o numește „una dintre cele mai reușite” —, după recenzia publicată în Nrul din 4 Martie al acestui ziar și după informațiile altor ziare clujene, dl conferențiar s'a pus să ponegrească memoria unor bărbați cu trecut destul de frumos (episcopul Radu, pâr. Vasile Lucaciu ș. a.) și să lovească în preoțimea din Ardeal, negându-i toate meritele din trecut, ba făcându-o bețivă, asupritoare a poporului și piedecă a dezvoltării lui culturale.

Iată cum rezumă această parte a conferinței ziarul „Națiunea”:

Aceștia (preoții ardeleni din trecut), având o singură școală la Blaj și alta inferioară la Sibiu au făcut puțin pentru cultura românească. Așupriți de stăpânirea maghiară, rău plătiți și rău îmbrăcați, ei nu au reușit să se impună ca adevărați propagatori ai culturii, ci de cele mai multe ori, îngreunau ei înșiși poporul prin robotă și muncă multă. Beția preoților a sădărnicit autoritatea lor, ridicând contra lor voci...

Iertez-l Dumnezeu pe dl Bogdan-Duică, precum și noi îl iertăm; nu pentru că n'ar ști ce zice, dar pentru că în entuziasmul său cultural, național sau politic, poate că i-s'a pus o prevesteală pe ochi, încât nu mai vede istoria în toată claritatea și obiectivitatea ei și astfel nu mai judecă — cum spunea Tacitus, că trebuie să judece istoricul —: sine ira et studio.

Dar să examinăm citatul, propoziție de propoziție, și să căutăm adevărul.

— *Preoțimea dela Blaj și cea din școala inferioară dela Sibiu a făcut puțin pentru cultura românească.* — Dar să ne spună dl Bogdan-Duică, cine a făcut mai mult pentru această cultură decât preoțimea? Primele izvoare de cultură românească, primele școale românești din toată lumea, cine le-a făcut? Au nu preoțimea Blajului? Primele școale populare nu tot preoțimea, fie dela Blaj, fie dela Sibiu, le-a făcut și le-a condus. Mișcarea literară a „Școalei ardeleni” au nu tot preoții și aderenții lor au pus-o la cale? Printre primii membrii fondatori ai Astrei, cele mai strălucitoare figuri au nu sunt preoți.

A făcut puțin preoțimea, dar care altă clasă de intelectuali a făcut mai mult pentru cultura neamului decât ea? Și ce ar fi putut să facă mai mult în acele vremuri. Preoțimea a făcut cât a putut, iar celce face cât poate, face mult.

— *Preoții n'au reușit să se impună ca adevărați propagatori ai culturii.* Dar pentru ce? O spune însuși dl Bogdan-Duică, pentru că erau asupriți de stăpânirea maghiară, rău plătiți și rău îmbrăcați. Pentru ce nu reușesc azi preoții Blajului să se impună ca adevărați propagatori ai culturii și reformatori ai moravurilor? Pentru că și azi, ca și atunci, preoțimea noastră are de purtat lupta pentru existență, atunci națională, azi națională și religioasă; atunci română, acum română și romană.

— *De cele mai multe ori îngreunau ei înșiși poporul prin robotă și muncă multă.* Hoc esset probandum, sau mai bine zis: Gratis asseritur, gratis negatur.

— *Beția preoților a sădărnicit auto-*

ritatea lor, ridicând în contra lor voci. — Cred că este de prisos a-i spune dlui Bogdan-Duică, că dacă vorești să-ți formezi o părere exactă despre un concert, nu trebuie s'ascuți numai la glasurile cari cântă afară de cor. Beția unor preoți va fi zădărnicit autoritatea lor în cercul restrâns în care au trăit; dar nu este corect a zice, că toți preoții au fost bețivi, sau că beția unora ar fi zădărnicit autoritatea tuturor. Privind la strămoșul Cain, ar fi corect oare să zicem, că primii oameni au fost fratri-cizi; la Iuda, că apostolii au fost trădători; la Caligula și Nerone, că Cesarii Romei au fost monștrii? Sau în istoria sârmanului nostru Ardeal, privind la Mangra, Burdia, Moldovan Gyergely ș. a., ar fi oare corect să se zică că intelectualii ardeleni erau maghiarizați sau maghiarofili? Sau și mai recent: Privind la aceia, cari pentru căpătuială trec azi într'un partid politic, pe care ieri l-au înjurat și batjocorit, iar mâine vor trece poate în acela, pe care-l înjură și-l batjocoresc azi, s'ar putea zice, că intelectualii din Ardeal sunt lași, nestatornici și fără ideal?

Scăderile unor preoți, pe cari biserica întotdeauna le-a combătut, vor fi împiedecat întru câtva progresul, prin parohiile lor, dar n'au zădărnicit autoritatea celor buni, precum nici azi n'o zădărnicesc.

Vocile, pe cari dl Bogdan-Duică le-a auzit ridicându-se împotriva preoților în general, sunt chelălăituri afară de cor, cari nu trebuiesc ascultate, când corul tuturor istoricilor obiectivi și imparțiali recunoaște, că noi Ardelenii tot ce avem, avem dela Dumnezeu prin preoți. Iar noi îndrăznim să afirmăm și mai mult, că și de-aici înainte, tot ce bunul Dumnezeu va hărăzi acestui popor, de bun, moral și folositor, tot prin preoți — ori cel puțin nu și fără concursul lor — are să-i hărăzească, deoarece aceștia sunt conducătorii lui firești, și propagatorii culturii în marile lui masse.

Istoria nepătimasă este cu noi. Vocile ce răsună afară de cor, noi nu le ascultăm, nici nu ținem seamă de ele, știind, că muștele s'adună la rană, iar restul sănătos al corpului nici nu-l bagă în seamă.

Dl Iordache „desminte”. Cele publicate de noi în numărul dela 19 Februarie c. sub titlul: „De-ale ortodoxiei — Credincioșii noștri sunt puși la corvadă pentru o biserică ortodoxă”, au făcut pe d. prefect al Sălajului (un anumit Nicodim Cristea, fost catihet ortodox la Cluj), să încerce o desmințire a celor relatate de noi. Deși pus direct în cauză, d. prefect n'o face personal, ci prin un d. Iordache, care seminează „redactor la Meseșul” și care, la rândul său, încă nu ni-se adresează deadreptul ci prin intervenția unei terțe persoane. Am fi deci în drept să nu-i dăm nici o atenție, dar pentru a nu fi învinuiți de neospitalitate, reținem din întâmpinarea ce ni-s'a trimis, în rezumat, următoarele:

Colonia, de care ați scris, există în adevăr și se cheamă Scărișoara nouă, fiindcă coloniștii (vre-o 150 familii) au fost aduși aici din Scărișoara Munților apuseni. Adevărată și informația despre exproprierea unor edificii economice din Sanislău în favorul acestor coloniști. Ordinul amintit al prefecturii de fapt s'a dat, dar nu direct, ci prin mijlocirea oficiilor pretoriale din Carei și Valea lui Mihai. Satele învecinate, obligate la cărăușie sunt nu 10, ci 12. Distanța dela Sanislău la colonie este de 14 klm., deci cărăușia impusă evident nu putea fi numai de 12—40 klm. Materialul nu se cară numai pentru biserica ortodoxă, ci și pentru școală și gospodăriile „bieților” coloniști, „absolut lipsiți de mijloace de transport”. Din cele 12 comune puse la corvoadă numai una s'a împotrivit, dar și aceea „din rea voință”. De altfel cărăușia, la care au fost silite aceste comune, li-se va socoti în prestația publică, la care este datoare fiecare comună. N'a fost deci vorbă de favorizarea ortodoxiei, ci despre o simplă „operă de romanizare”, a „cărei întărire — cităm —, mai ales aici la graniță, nu poate suferi nici o întârziere”.

Cam acestea ni-le scrie d. Iordache, preocupat — cum se vede — mai mult de apărarea ortodoxiei, decât a dlui prefect dela Zălau. Dl Iordache nu neagă deci nimic din ce s'a scris în coloanele noastre și dacă nu le și confirmă pe toate, nu ni-se va lua sperăm, în nume de rău, dacă vom continua a crede, că informatorul nostru n'a spus decât adevărul. Toți coloniștii sunt ortodocși, deși în Munții apuseni s'ar fi putut găsi — firește nu la Scărișoara — și destui uniți, cari să accepte a fi colonizați în acele părți „unite” ale țării. Materialul dela Sanislău s'a cărat poate și pentru alte scopuri, dar în orice caz și pentru biserica ortodoxă și aceasta din partea alor 12 comune curat unite, cari dacă pot fi puse la „prestație publică”, nu credem să poată fi silite la atari prestații și la distanțe de zeci de klm. Măcar una din ele a făcut — probabil, fiindcă se simțea în drept — apel la minister împotriva ucazului dlui prefect Nicodim și dsa, în loc de-a aștepta avizul ministerului, s'a simțit în drept să scoată pe oameni la robotă cu puterea baionetelor jandarmeriei.

Așa fiind, nu ne mirăm că d. prefect al Sălajului n'a îndrăznit să încerce singur o demințire, deși poate ar fi fost totuși mai bine s'o facă!

O nimerea poate nișel mai altfel, decât ... d. Iordache.

Un răspuns

Pentru d. Nae Ionescu dela ziarul „Cuvântul”

Sub titlul „Pretenții cari indispută”, d. N. Ionescu se ridică în numărul dela 11 Martie c. al ziarului „Cuvântul” împotriva unei cereri a bisericii romano-catolice din vechiul regat (eparhiile din București și Iași), care ar costa statul cam 10 milioane pe an, o sumă ce ar întrece cu mult proporția ajutorului acordat eparhiilor și bisericii ortodoxe, dominante în țară.

Nu cunoaștem mai de aproape temeiul acestei „pretenții” a fraților latini și de aceea nici nu intrăm în discutarea ei. O vor face singuri, dacă vor crede de bine.

Dar d. Nae Ionescu are un cuvânt și despre biserica noastră, afirmând că dorința ei de-a i-se mai da o episcopie în părțile nordice ale Ardealului, ar fi tot o astfel de „pretenție, care indispută”. Și afirmând că temeiul de „drept” și de „calcul reale”, care ar putea sprijini o atare cerere, ar fi „o taină” pentru „toți oamenii de simț ai proporțiilor”, d. N. I. se face crainicul cobitor al neadmiterii ei, punând pe ea următoarea rezoluție inapelabilă: „Nu li-se va da. Nu se poate. La asta se împotrivesc și bunul simț și conștiința drepturilor noastre”.

D. Ionescu s'a cam pripit însă cu această sentință și, fiindcă în afară de „drepturile” ortodoxiei — și, se pare, chiar mai presus de ele — dsa ține și la „bunul simț”, ne place să credem că nu ne va lua în nume de rău, dacă vom căuta să ridicăm puțin vâlul ce acoperă „taina” care-l frământă.

Ca oricare dintre provinciile unite cu patria mamă, Ardealul — pe teritoriul căreia se găsește biserica noastră — își are și el referințele sale particulare și nu este un „regionalism”, dacă oamenii de aici cerem ca lucrurile

dela noi să fie judecate în lumina acestor referințe. Găsim deci a fi o mare greșală a vărsa pur și simplu populația românească de peste 3 milioane a Ardealului peste cele vre-o 9 milioane Români din vechiul regat și celelalte provincii și a lucra apoi cu această masă, sub toate raporturile, după norme strict unitare. Și avem mângâiere de-a putea spune, că până acum factorii hotărâtori n'au căzut în această greșală, pe care vor ști s'o încunjure, sperăm, și de-acum înainte.

Așa s'a făcut, dle Ionescu, că aici în Ardeal, unde biserica ortodoxă n'avea sub regimul maghiar decât trei episcopii la un număr de circa 1.800.000 credincioși, s'au mai înființat două (la Cluj și Oradea), cu toate că cifra de 670.000, cât spuneți că ar avea în mediu o eparhie ortodoxă, evident n'ar fi militat pentru această sporire. Și dacă — cum desigur nu v'a scăpat — se vorbește foarte serios și de înființarea unei a șaptea episcopii ortodoxe în Ardeal (la Timișoara), vom ajunge — nu-i așa dle Ionescu? — aici în Ardeal la episcopii ortodoxe cu câte 300.000 credincioși. O cifră mult mai mică, desigur, decât media DVoastră, dar o cifră, care — dacă Constituția admite la Senat un reprezentant pentru 200.000 credincioși — nu poate fi socotită prea mică pentru o episcopie.

Iar dacă este așa — și nu veți putea contesta exactitatea acestui calcul — și dacă credincioșii bisericii noastre unite se apropie foarte mult de cifra unui milion și jumătate, am vrea să știm, dle Ionescu, pentru ce n'ar avea și aceasta biserică dreptul de-a cere și o a cincea episcopie!...

Este un „calcul real”, acesta, dle Ionescu care nu mai ascunde — nu-i așa? — nici o taină pentru „oamenii de simț ai proporțiilor”. Iar cât pentru „drepturile” noastre, cari încă nu v'a sunt, se pare, destul de lămurite, permiteți a îndruma, fără multă vorbă, la rănile glorioase și încă nevindecate, pe cari această biserică, în frunte cu Blaful ei, le-a primit, cu eroică abnegație, în lupta sa pentru românism.

... Schimbați, deci, Vă rog, dle Ionescu, rezoluția atât de nefavorabilă, pe care ați pus-o pe cererea bisericii noastre.

Dr. Alexandru Rusu.

□ □ Folța „Unirii” □ □

Pentru sf. Paresimi.

Cam așa și — tot nu prea.

Una-alta din viața pastorală *)

de Dumitru Neda.

I

Nimic mai urit ca văicăreala în gură de preot. Lumea se așteaptă cu tot dreptul ca din vorba și ținuta acestor atleți ai lui Hristos (2 Tim. 2, 3) să iradieze, înviorător și cuceritor, suflul aceluia Spirit, a cărui roadă este, între altele, și bucuria, pacea, îndelungă răbdarea (Gal. 5, 22), și-i la mintea oricui, oă necurmătele tânguiri și jeluiri de babe neputincioase, precum și veșnicele întepături veninoase, de fete bătrâne, la adresa închipuiților pricinuitori ai unor mizerii aproape totdeauna exagerate, ori deadreptul inventate, numai amărăciune, desiluzie și prea adesea numai dispreț vor trezi în mărturia ăstorfel de ieșiri nesocotite. O atare slugă (să fie oare a Domnului?)

*) Dăm aici, și încă în vre-o 2 numeri, câteva considerații pastorale ale unui distins preot din cura animarum, pe cari le găsim deosebit de potrivite pentru acest timp de meditație și pocăință. N. R.

nici nu este de altfel vrednică de o plată mai bună.

*

M'a svârlit ierarhul la spatele lui Dumnezeu! — îi dă unul pe glas de prohod. Iși uită însă că, vorba Psalmistului (23, 1): a Domnului e pământul și plinirea lui (inclusive parohia fratelui deprimat) și că nu locul sfințeste pe om, ci omul sfințește locul.

Sf. Ioan Vianney (1786—1859) a dus-o mai multe decenii într-o zdreanță de sat, perhorecată de atâția slujitori ai altarului mai arătoși și mai pretentioși decât el, dar cu mai puțin spirit preoțesc — ca de regulă în cazuri similare — și din spaima parohiilor a făurit minunea numită Ars, a cărei vestire a ieșit în tot pământul, până la marginile lumii, purtând lauda sfântului păstor al ei, canonizat în 1925.

„Animas! Da mihi animas, caetera tolle!” se ruga sf. Francisc de Sales cu cuvintele Genezei (14, 21) — rugăciune nu prea des repetată și de alte slugi ale mai marelui păstorilor, celui îngrijat de binele fiecăreia dintre oițele sale, ori pe unde se va fi aflând ea, nu numai de turmele mai numeroase și deci mai lăptoase, scoase la pășune în locuri plăcute comodității mulgătorului. ăstia își au formulată o altă rugăciune, pe care însă din „smerenie” o recitează în secret: „Ștote. Doamne, ștote și alte venite, oricâte. De aci încolo — mai zică și altul”. Câteodată se in-

tâmplă totuși că te iea gura pe dinainte, ș'atunci gura păcătoșului face destăinuri — cum s'ar zice — interesante, ori și mai bine zis: interesante și — limpezi. Limpezi de tot și reale. Brutal de reale.

Să fie cu iertare, frate revoltat, par pusuți-ai vreodată întrebarea: Ce-ai căutat și ce-ai gândit că vei găsi în preoție: Slujba ori căpătuială? Și pentru ce crezi c'ai primit darul hirotoniei și porți haina preoției: Ca să paradezi pe unde vrei tu, ori să lucrezi cu frică și cu cutremur mântuirea ta și și a altora (Fil. 2, 13), acolo unde te va pune voia mai marilor, a căror motive tu nu ești chemat să le discuți, ci să le execuți?

— Parohia e mică. Suflete puține. N'am teren de muncă.

— Parohie mică — responsabilitate mai mică. Arată-te vrednic ispravnic al tainelor Domnului și fii sigur, că la mai bună treaptă vei fi ridicat. Dovedește *amore, more, re*, cum ziceau bătrânii, că știi să fii credincios în cele mici și vei încredința pe mai marii tăi că poți să fii credincios și în cele mari. Altcum, numai cu gura, *ore*, probezi un singur lucru: îți lipsește modestia și dai loc temerii că și Dumnezeu îți va sta împotriva (Iac. 4, 6). Mai ales dacă ești și începător în via Domnului.

— N'are parohia tren în apropiere.

— Bine. Dar ce să faci chiriarhul în cazul acesta? Să abandoneze parohia, ori s'o

O intervenție a patriarhiei din București. Cererea episcopatului nostru, trimisă din ultima conferință episcopescă, în cauza unui cât mai bun aranjament a religiei în noul proiect al învățământului secundar, este sprijinită mai nou și prin un memoriu similar al patriarhiei din București. Avem deci bune nădejdi, că dorințele bisericii vor fi luate în considerare.

Iată, ce a cerut patriarhia :

La alcătuirea noii legi a învățământului secundar să se prevadă articolele necesare, prin care să se stabilească principial și drepturile chiriștilor competenți la numirea profesorilor de religie și să se recunoască dreptul de control al bisericii, față de profesorii de religie de la toate categoriile de școli.

Profesorii de religie să fie numiți numai dintre candidații propuși de chiriștii competenți, în a cărui eparhie se află școala la care să fie numit profesor de religie. Candidații trebuie să aibă examenul de capacitate depus în fața unei comisii, în care un reprezentant al bisericii să-i examineze din punct de vedere al doctrinei.

Se mai cere ca aprobarea manualelor de religie să fie de competența sf. Sinod.

Știri mărunte

Starea Maiestății Sale Regelui. Potrivit instrucțiilor lăsate de radiologul belgian Dr. Sluys, medicii curanți au examinat zilele trecute pe Suveran. Starea generală și cea locală au fost găsite satisfăcătoare. În concordanță cu cele indicate de medicul belgian, s'a aplicat, de astădată local, radium, în calitate înfinit mai mică decât aplicațiunea de deunazi, făcută la distanță. Medicii au examinat apoi din nou pe Suveran, pentru a se pronunța dacă aplicațiunea locală se menține numai 24 sau 48 ore. Odată acest termen trecut, timp de o lună, nu se va mai face nici o aplicațiune locală. — Acesta este ultimul comunicat asupra sănătății M. Sale Regelui, care pare a fi destul de bună pentru a putea suporta o călătorie în Sicilia, unde are de gând să petreacă mai mult timp.

mute lângă tren, dacă trenul n'a fost adus lângă ea?

— Sesia e rea; salariul ridicol; oamenii nărăvași.

— O fi Dar în sensul cărei legi, ori canon, ești îndatorat să stai numai după sesie și salariu? Am vorbit nu de mult cu un frate preot, cu salariu la fel de ridicol și cu sesie rea, dar cu toate acestea bine înstărit. Și am aflat și tălcul bunei lui stări: O stupină model.

Est modus in rebus! dacă-i vorba de trăit la sate. Dar trebuie să te știi afla și să te miști, cu chibzuială, încredere în Dumnezeu și răvnă statornică. Se înțelege însă că un preot obsedat de gândul că ba azi, ba mâine, o să-și încerce șandramaua pentru a poposi altundeva, n'o să ajungă la bunăstare în veci. Iar cuiburile acestor paseri staționare numai aspectul simpatic și atrăgător al unor sălașe îngrijite cu iubire nu-l vor lua. Asta-i geneza atâtor „parohii rele“.

Sub respectul salarizării se face, nu odată, asemănare între noi preoții și hamali, acari, măturători de stradă etc. Vezi bine: ca să iasă în relief în detrimentul nostru material.

Și moral — întregim noi, jigniți, propoziția.

Căci să nu se treacă cu vederea că cei ce se folosesc de această asemănare, schioapă deabinelea, se înjosesc pe ei înșiși, pătând totodată cu hădoasa notă de năimiți întreaga tagma. — D'apoi bine: stăm noi toți în slujba

Nouă monete de aur. Dl Burileanu, guvernatorul Băncii naționale, a plecat Lunia trecută în străinătate, pentru a lua contact cu cercurile economice - financiare și'n deosebi cu conducătorii băncilor de emisiune din Franța și Anglia. În drumul acesta, d. Burileanu se va îngriji ca la una din monetăriile din Londra să se bată un stoc de monete - aur cu chipul Regelui Ferdinand, de cari nu există până în prezent. Pentru moment, comanda se va mărgini la o cantitate mai mică, lăsându-se baterea restului de monezi propriei noastre monetării naționale, pe cale a se înființa în timpul cel mai apropiat.

Locale. Vineri, la Bunăvestire, va predica în catedrală pâr. Iuliu Maior, profesor la liceul de băieți, iar Dumineca viitoare, a treia din sf. Paresimi, Clarisimul Dr. Augustin Popa, profesor la Academia de teologie.

— Conferința deosebit de interesantă și atrăgătoare, ținută, Dumineca trecută, de d. profesor Virgil Bărbat despre „O bogăție națională“, ne-a dat elemente de judecată nouă și foarte instructive în ce privește considerațiile cari trebuie să prezideze în sufletul părinților și educatorilor față de copiii noștri, cea mai importantă „bogăție națională“ a oricărui neam. Ostenele vrednicului conferențiar au fost răsplătite cu bogate aplauze, cari pentru întâia dată s'a întâmplat să se producă, în acest ciclu, nu numai la sfârșit, ci și în plină scenă, în cursul conferinței. — La Bunăvestire va vorbi d. profesor Alexandru Lapedatu, fostul ministru al cultelor.

— Artisti de bun nume, ca Nelli Deac, Romul Cionca și Carol Rezik dela conservatorul din Cluj au dat Sâmbăta trecută un concert bine reușit, cu bucăți din Beethoven, Mendelsohn și din Schubert, introducând astfel și Blajul în sfera de jubileu a „Zeului dela Bonn“, cum se numește Beethoven.

Cinci mii Lei pentru teatrul sătesc. Editura Ioan Baciu din Lugoj publică cu termenul ne 1 Iunie c., concurs pentru 2 piese de teatru sătesc în următoarele condiții: 3000 Lei se vor da unei piese pentru adulți, cu preferința unei comedii având 3-5 persoane, care să nu treacă de 1-1½ coală de tipar. Lei 2000 se vor da unei piese hazlii, scrisă pentru teatru școlar, care să nu treacă de 1 coală tipar. La ambele subiectele au să fie din viața țărănilor români, „cu tendință către virtute și morală“. Lucrările se vor prezenta numitei edi-

turi fără arătarea numelui, care se va închide într'un plie provăzută cu un motto scris și pe lucrare. — Lucrările nepremiate, dar reprezentând o valoare, încă se vor tipări, dându-se autorilor câte 30 exemplare.

† Pâr. Petru Cordea, fostul paroh al Șpringului (arhidieceză) s'a stins la Cluj în 7 Martie c., la vârsta înaintată de 75 ani, având 48 de preoție cinstită. Il deplâng numeroase rudenii. — Fie-i partea cu dreptii!

† Roza Solomon n. Pop, văduva fostului profesor Solomon dela Blaj, s'a stins la Cluj în 10 Martie c. având 75 ani de viață. Aduse la Blaj, rămășițele ei pământești au fost așezate alături de acelea ale fostului său ginere, mult regretatul Gavrilă Precup. — Odihnească în pace!

† Văd. Ana Domșa n. Balint, mama pâr. protopop A. C. Domșa dela Blaj — căruia și pe această cale îi transmitem condoleanțele noastre — s'a stins la 11 Martie c. în anul 88 al vieții. — Fie-i partea cu dreptii!

Telefonul „Unirii“.

S. Pelisor. Felicitându-Vă pentru frumosul nume ce Vi-s'a dat, poate și ca o recompensă pentru umilirea din trecut, vestim, iată, și pe alții că județul Târnava mare nu mai are comuna Măgărei, fiindcă Ministerul de interne a admis schimbarea numelui ei în Pelisor.

R. Sighet. Vestea înființării unui protopopiat ortodox la Sighet o aflasem încă înainte din coloanele „T. R.“ unde numirea titularului încredințat cu organizarea noului tract protopopesc era însoțită de cuvintele, că „dela acest tract se așteaptă întărirea și propășirea ortodoxiei în Maramureș“. Că Preasfințitul Nicolae al Clujului așteaptă acest lucru, e singur, dar tot atât de sigur e că această așteptare a Preasfinției Sale nu poate răzîm decât pe nădejdea că pe credincioșii cari ar urma să „întărească“ acolo ortodoxia va reuși să-i răpească bisericii noastre unite. Cele câteva defecționări i-au dat, se vede, curaj, dar dacă nici acelea n'au putut fi păstrate, abia credem să se mai poată ajunge la „o întărire și propășire a ortodoxiei“ în Maramureș. Ar fi totuși interesant să se știe, dacă ministerul dlui Goldiș a luat, ori nu, act de înființarea acestui protopopiat și dacă da, ar putea oare să ne spună acest minister: Cari sunt cele 25 (!) parohii ortodoxe ale Maramureșului unit, câte se cer pentru admiterea unui protopopiat, și unde sunt în aceste parohii câte cel puțin 300 suflete, pe cari d. Goldiș le reclamă atât de stăruitor când e vorba de completarea parohiilor noastre aflate în mijlocul ortodoxismului. — Dar fiindcă ministerul nu ne va răspunde, rugăm prin aceasta pe oricare Moroșan de inimă să ne dea în cauză date cât mai exacte.

Dr. B. Cluj. Ne pare f. bine, că ieșirile nenorocite ale „distingului“ conferențiar — care trebuia să aibă măcar bunul simț de-a nu veni cu ele în cadrele „Astrei“ noastre —, au fost înfierate după vrednicie și în o parte a presei clujene Pierzându-și deabinele busola politică, omul s'a desechilibrat, se pare, și sub alte raporturi,

Evangeliei de silă, ca hamalii, fiindcă altfel n'am avea cu ce ne îmbrăca și hrăni, iar la situații mai bine plătite, cum lăsam să se înțeleagă — nu suntem în stare să ne urcăm?

De sigur că nu putem fi încântați de situația ce ni-s'a creiat din mila guvernărilor, dar de aci nuurmează cătuși de puțin că ar trebui să ne plângem la frunză și la iarbă, zi și noapte, cu vreme și fără vreme, pentru că dăm de gândit celor ce știu să gândească și judecata ce vor rosti-o asupra noastră numai cinste nu ne va face. Aducă-și aminte cei fără lăcat la gură, că unde ție comoara, acolo e și inima ta (Mt. 6, 12) și că din prisosința inimii graiește gura. — Majoritatea preoților a dovedit că deși au plătit de hamali, dar n'au suflet de hamali și cei cari nu răvnesc altceva decât să fie cât mai bine salariați în monedă sunătoare n'au decât să se ducă unde-i trage inima. Cărăiala lor cobitoare e rău în sirurile roaste de acum și în cele ce se formează numai stricăciuni va pricinui. La ce bun deci să rămână unde nu se simt acasă?! — Largă-i calea... și au mai pășit și alții pe ea. Poftiască și urmeze-le toți al căror ideal — idol e: banul. Dacă la mai mult nu pot ajunge, dascăli tot se pot face și, iată, că îndată plata lor mai mare va fi în lumea aceasta. „Diferențialul“ nu le va da multă bătaie de cap.

Cale bună și noroc!

„Oameni nărăvași“ sunt în oricare pa-

rohie, nu numai în cele „dela spatele lui Dumnezeu“, și preotul tocmai deaceia-i pus ca pe cei răi și nărăvași să-i aducă la brează, iar pe cei buni să-i facă și mai buni. Altcum prin ce se deosebește preotul de ofițerul stării civile? respective menirea unuia de a celuilalt?

De altfel se poate afirma, fără teama de a fi desmințit, că parohia e așa cum fi-o faci tu însuși cu ajutorul lui Dumnezeu. Înțelepciunea poporului spune: „Cum îi sfântul, așa-i tămăia“. Ceeace înseamnă: Dacă tu, care ești exponentul legii iubirii nu dovedești iubire în tot ce zici și ce faci — apoi nici nu aștepta dela alții dovezi de iubire. Masele țin regula Scripturii: Cu măsura cu carea măsură... (Mt. 7, 2; Mc. 4, 24; Lc. 6, 38). Să nu se prea vorbească deci de parohii rele, ci mai de grabă de preoți răi. Și de-or fi undeva incubate rele mari: Cherchez le prêtre!

Așa zice un preot dela sate, care nu se socoate a fi mai bun decât alții, dar are un pic de experiență pastorală și-și subscrie în felul acesta și osânda proprie.

PENTRU RESTANȚIERI. Având cu sfârșitul anului 1926 circa 100,000 Lei la restanțieri. Invităm și pe această cale pe toți datorarii să binevoiască a ne plăti cât mai fără întârziere, pentru a putea satisface și noi îndatoririlor ce avem. Deodată anunțăm, că celoror nu ne-au plătit încă nici pe 1924, le-am surprimat foaia și suntem hotărâți a urma pe această cale față de toți restanțierii mai vechi.

Ori — mai știi? — poate, că necazul ce-l are pe preoți, este a se aduce în legătură tot cu „politica”, întrucât aceștia n'au înțeles s'o facă prea „tărănistă”. — De chestiunea articolelor politice ale „Biruinței” și ale altor „binevoitori”, ne vom ocupa abia în numărul proxim.

P. Valea Inngă. Păreră Dv. este apreciabilă, dar fiindcă privește numai pe referenții tractelor, nu găsim că ar trebui să-i facem drum în publicitate. Trimițând-o și P. Ven. Consistor, păr. referenți vor putea lua act de ea acolo. — Diversitatea părerilor nu este de altfel în detrimentul binelui ce va trebui să iasă din Sinodul apropiat, căruia o prea mare unitate ar putea chiar să-i strice. Credem deci, ca e bine ca preoțimea din afară să-și spună cuvântul neinfluențată din centru.

P. Râmnic-Vâlcea. Cartea de care întrebați nu se găsește până acum în ediție românească, fiindcă biserica noastră orientală stă încă destul de departe de cea apuseană sub raportul cultului sf. euharistii.

Parohia Reșița. Din suma trimisă, 200 Lei am predat „C. C.”, iar restul a rămas în abonamentul ziarului nostru.

A. Șarmaș. Din suma trimisă, 100 Lei am plătit la Fondul studenților bolnavi. „C. C.” am avizat-o.

R. Caransebeș. Am primit suma de 400 Lei. Achitat până la finea anului curent.

Dr. P. Caransebeș. Am primit suma de 200 Lei. Restanță nu este.

Oficiul parohial. Cheniz. Am primit abonamentul pe 1926 și 1927.

Oficiul parohial. Vulcan. Am primit abonamentul pe anul curent.

S. Valea Călugărească. Vă mulțumim pentru suprasolvire.

R. Sânmiclăuș. Confirmăm primirea abonamentului pe 1926.

Dr. V. Oradea. Confirmăm primirea abonamentului pe 1927.

S. Oradea. Abonamentul pe anul curent l-am primit.

F. Cănaș. Vă avizăm că am primit suma de 200 Lei.

P. Sânmiclăuș. Chităm primirea sumei de 200 Lei.

B. Lăpușel. Suma de 200 Lei am primit-o.

C. Sânger. Am primit suma de Lei 200.

D. Vama. Achitat până la 31 XII 1926.

A. Pricaz. Am primit 180 Lei.

Parohia rom. unită Lechința de Mureș.

Nr. 37/1927.

188 1—3

Publicațiune.

Pentru zidirea bisericii gr. catolice din comuna Lechința (de Mureș), județul Turda, subsemnata reprezentanță parohială publică licitațiune minuendă cu oferte închise. *Terminul ultim pentru prezentarea ofertelor este ziua de 14 Aprilie a. c. ora 12.*

La oferte se va alătura vadiu de 60,000 Lei, în efecte publice, în libele de depunere nevincolate, sau în bani gata. În oferte se va arăta rabatul la 0% asupra prețurilor din deviz, iar nu suma globală. Planurile, preliminarul de spese, caietul de sarcini și condițiile de contract, pe cari reflectanții vor avea să declare că le cunosc, se pot studia zilnic în cancelaria parohială, și reflectanții pot vedea la fața locului materialul de cărămidă, var, prund și pietriș, pe care-l prestează parohia.

Reprezentanța parohială își rezervă dreptul a hotări liber asupra ofertelor, fără considerare la suma oferită, și nu rebonifică nici o cheltuială făcută de reflectanți.

Lechința (de Mureș), din ședința reprezentanței parohiale ținute la 15 Martie 1927.

Ioan Boeriu Remus Brusture
paroh-președinte. curator primar.

VITĂ DE VIE

cu rădăcini, altoită, de prima calitate

Pomi roditori — Arbori ornamentali
de cea mai bună calitate și cu prețurile cele mai ieftine se află la (1—3)

Nicolae Vityé

Pepiniera de vită de vie și școală de pomi

Cenadul vechiu, jud. Torontal

Se caută revanzători — Prețurent la dorință!

Primăria orașului de reședință, Blaj.

Nr. 469/927.

CONCURS.

În conf. cu art. 78 din Reg. pentru aplicarea legii Statutului Funcționarilor publici deschidem concurs pentru completarea postului de impiegat sau impiegată, devenind vacant, prin moarte.

Concurenții trebuie să dovedească că știu scrie bine la mașina de scris.

Retribuțiunea împreună cu acest post este cl. XI. gr. III. cu 300 lei salar de baza, plus accesoriile.

Cererile scrise cu mâna proprie și provăzute cu documentele prescrise la Art. 7 din Reg. se vor înainta cel mai târziu până la 15 Aprilie 1927 la Primăria orașului de reședință, Blaj.

Blaj, la 11 Martie 1927.

Primar: Secretar:
ss. Șt. Dragoșiu. ss. C. Pascu.
(279) 1—1

Primăria orașului de reședință, Blaj.

Nr. 471/1927.

Publicațiune de licitație.

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 20 Aprilie 1927 ora 10 dimineața la Primăria orașului Blaj se va ținea licitație publică cu oferte închise și sigilate, pentru zidirea bazinului la șipotul Crătesei, din ciment și beton, în total circa 35 m².

Licitația se va ține în conformitate cu dispozițiunile Art. 72—83 din Legea generală de Contabilitate a Statului și a condițiilor prevăzute în caietul de sarcini ce se poate vedea la primăria orașului în fiecare zi de lucru între orele 10 și 12.

Concurenții sunt obligați să depună, drept garanție 5% la valoarea ofertată, în numerar sau efecte de stat.

Primar: Secretar:
ss. Șt. Dragoșiu. ss. C. Pascu.
(278) 1—1

SALON DE MODĂ

PAUL VESZELY

Calea Avram Iancu, Blaj

Efectuește în mod estetic și cu material puțin tot felul de lucrări în branșa croitoriei de dame.

Pardisic pentru eleve dela 300—500 Lei

" " dame " 500—1000 "

Transformări din vechiu 25% majorare de preț.

Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până nu se va convinge de prețurile mele.

Se găsește tot aici 2 camere, bucătărie și cămară de închiriat.

(270) 3—12

Cețiți și răspândiți: „UNIREA“

Tipografia Seminarului Teologic greco-catolic — Blaj.

Altoi de vie

cei mai buni și din cele mai alese soiuri se găsesc în toată vremea la

Curtea mitropolitană din Blaj.

(265) 2—2

Nimenia să nu-și facă vie până nu vede pipinierele Curții mitropolitane din Blaj!

Doriți să vă edificați casă?

Vreți să faceți lucru bun, frumos, trainic și ieftin? Nu uitați că s'a așezat în Blaj

Un constructor român

care a stat multă vreme la București și lucrează cinstit și cu pricepere.

Face planuri și devize în prețuri modeste. Construcții în beton armat, zidărie și paiantă.

Face planuri și devize pentru biserici și case parohiale.

Planuri în stil românesc

Doritorii să se adreseze la

Nicolae Donia-Donescu

(273) 2—12 Blaj, Str. Principele Carol Nr. 156.

Preoți!

Invățători!

Comandați

LA LIBRARIA ANCA

CLUJ

„Cărarea Fericirii“

Carte de rugăciuni de preotul G. MÂNZAT. Conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni la orice ocaziune, fiind aprobată de P. S. dl episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1925.

Legată în carton tare pentru școlari 85 Lei.

> > până fină cu cruce aurită 140 >

> > piele lux, pe hârtie velină 280 >

> > > șcl. pentru dame 350 >

Nou!

Nou!

„Domnului să ne închinăm“

Carte de rugăciuni pentru elevi în leg. tare lei 25.

Prediei la morți 60 Lei

Prediei p. postul mare

50.— Lei

Teatre populare 15—30 Lei.
școlare 15—30 Lei.

Monoloage și dialoge

10—15 Lei.

Album de modele românești (250 motive) 100 Lei.

Porto recomandat costă 15—30 Lei.

Mare depozit de clopote

dela 25 kg. în sus. Ornate bisericești. Odăjdii. Prapori etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT.

(202) 5—20